

JAK POMÓC DZIECKU WYBRAĆ SZKOŁĘ I ZAWÓD

Drodzy rodzice ósmoklasistów, w związku z zaistniałą sytuacją nie będzie nam dane spotkać się w Waszych szkołach aby porozmawiać o tym, jak wspierać i pokierować przygotowaniem do tego wyboru Wasze dzieci. Zachęcam do przemyślenia kilku zagadnień dotyczących podejmowania decyzji zawodowych. Może staną się one pretekstem do inspirującej rozmowy z tym młodym człowiekiem, który wyrasta Wam przy boku i zamierza pręcej czy później wejść na rynek pracy. Pamiętajcie, że uczniowie klas VIII mieli planowe zajęcia z zakresu orientacji zawodowej.

W zamieszczonej poniżej prezentacji przedstawiam Wam w punktach elementy potrzebne do podjęcia pełnej i adekwatnej decyzji oraz przedstawiam uproszczony model szkolnictwa ponadpodstawowego. Nie podaję gotowych rozwiązań ale zachęcam do poszukiwań i kompletowania przez młodzież elementów układanki pt. „Moja decyzja zawodowa”. Nie warto ich w tym wyręczać ale warto ich wspierać, motywować i towarzyszyć im w tej drodze.

Mgr Joanna Markefka

JAK POMÓC DZIECKU WYBRAĆ SZKOŁĘ I ZAWÓD

**PORADNIK DLA RODZICÓW
UCZNIÓW KLAS VIII SP**

I nie tylko :)

Elementy pomagające podjąć trafną decyzję wyboru szkoły i zawodu:

Elementy pomagające podjąć trafną decyzję wyboru szkoły i zawodu możemy podzielić na dwie grupy

- **Informacje o sobie samym** : zainteresowania, umiejętności, wiedza, cechy, cele i wartości;
- **Informacje „zewnętrzne”** - czyli wiadomości o szkołach, zawodach i wymaganiach stawianych przez rynek pracy.

Im więcej tych elementów zostanie uwzględnione przy podejmowaniu decyzji, tym większa szansa na to, że będzie ona satysfakcjonująca i adekwatna.

Informacje o sobie samym

Zainteresowania

- **Co lubię robić?**
- **Co mnie ciekawi?**
- **Jak spędzam wolny czas?**
- **Jaką aktywność wybieram sam dla siebie?**

Jak łatwo się domyśleć na te pytania odpowiada sam zainteresowany ósmoklasista ale warto aby rodzic też podzielił się swoimi **konstruktywnymi** spostrzeżeniami na ten temat. Nie torpeduj pomysłów dziecka ale wspólnie szukajcie zastosowań dla wymienianych aktywności.

Informacje o sobie samym

Umiejętności

- **Czy mam jakieś uzdolnienia, talenty?**
- **Co potrafię zrobić, wykonać?**
- **Z czym sobie radzę?**

Jak łatwo się domyśleć na te pytania odpowiada sam zainteresowany ósmoklasista ale warto aby rodzic też podzielił się swoimi **konstruktywnymi** spostrzeżeniami na ten temat. Mów Swojemu dziecku o tym jakie widzisz w nim talenty, chwal ją/go w sytuacjach, w których sobie radzi. Pamiętajcie, że tak samo istotna bywa umiejętność naprawy kosiarki, malowania pokoju jak i umiejętne gospodarowanie czasem czy twórcze rozwiązywanie problemów.

Informacje o sobie samym

Wiedza

- **Co wiem?**
- **W jakich przedmiotach jestem dobra/y?**
- **Liczy się nie tylko wiedza zdobyta w szkole.**

Pamiętajcie, że nie chodzi tu tylko o oceny wpisywane na świadectwo, choć wiodą one ważną rolę podczas rekrutacji do szkół ponadpodstawowych ale po prostu o to co Twoje dziecko wie, jaki rodzaj wiedzy sobie łatwiej, chętniej przyswaja. Warto przypominać młodzieży, że w każdej następnej szkole nadal będą uczyli się matematyki, języka polskiego, języków obcych ale ze względu na różnorodność profili szkół będą mogli poszerzać i zdobywać wiedzę z dziedzin, które być może będą dla nich ciekawsze od innych.

Informacje o sobie samym

Cechy

- **Jaki jestem?**

Ważne są zarówno cechy psychologiczne np. inteligencja, charakter, temperament jak i fizyczne np. siła, kondycja fizyczna, wygląd, wzrost, **stan zdrowia.**

Stan zdrowia jest jedyną cechą, która może stanowić bezwzględne przeciwwskazanie do wykonywania jakiejś pracy. To przypadki, w których to, co dziecku dolega może uniemożliwiać wykonywanie jakichś czynności lub też praca w danych warunkach mogłaby stanowić zagrożenie dla jego zdrowia i życia lub zdrowia i życia innych osób. Jeśli Wasze dziecko jest pod opieką lekarza specjalisty warto z nim skonsultować (choćby telefonicznie) pomysł na zawód jaki chce ono zdobyć.

Informacje o sobie samym

Cele i wartości

- **Co jest dla mnie ważne?**
- **Do czego dążę ?**
- **Na czym mi zależy?**
- **Jaki jest poziom moich aspiracji, ambicji?**

Pamiętajcie, że nie chodzi w pierwszym rzędzie o Wasze ambicje i plany, czy realizację rodzinnych tradycji, tylko o to na czym zależy Waszemu dziecku.

Informacje „zewnętrzne”

- **Informacje o szkołach**
- **Informacje o zawodzie**
- **Informacje o rynku pracy**

Informacje o szkołach

- **struktura szkolnictwa,**
- **zasady rekrutacji,**
- **oferta szkoły: kierunki, dodatkowe uprawnienia itp.**
- **poziom szkoły (informacje na temat zdawalności egzaminów) itd.**
- **lokalizacja szkoły, dojazd,**
- **koszty nauki itp.**

Pamiętajcie, że każda szkoła ponadpodstawowa ma swoją stronę internetową i tam znajdziecie większość potrzebnych Wam informacji, często są tam też zamieszczane wiadomości o zawodach do jakich przygotowuje dana szkoła i możliwościach zatrudnienia.

Tytuły zawodowe po ukończeniu szkół ponadpodstawowych

- Tytuł **robotnika wykwalifikowanego w zawodzie** otrzymuje absolwent szk. branżowej I stopnia, który zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (np. kucharz, elektryk, sprzedawca)
- Tytuł **technika w zawodzie** otrzymuje absolwent:
  - technikum
  - szkoły branżowej II stopnia,który zdał egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie (np. technik informatyk, technik logistyk, technik elektryk)

Tytuły zawodowe w rzemiośle

- Tytuł **czeladnika w zawodzie** otrzymuje absolwent szkoły branżowej I stopnia, który odbywał praktyczną naukę zawodu w zakładzie rzemieślniczym (np. zakładzie fryzjerskim) i zdał egzamin czeladniczy.
- Tytuł **mistrza w zawodzie** otrzymuje np. czeladnik po przepracowaniu trzech kolejnych lat w danym zawodzie i po zdaniu egzaminu mistrzowskiego.

Informacje o zawodzie

Warto znaleźć odpowiedzi na pytania dotyczące:

- **czynności i zadania zawodowe**
- **wymagania zdrowotne**
- **wymagania co do wykształcenia**
- **warunki pracy**

Dobrym źródłem tego typu informacji są rzetelne strony np.

- <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- <http://www.kluczdokariery.pl/twoja-kariera/planowanie-kariery/zawody-przyszlosci/>

Informacje o rynku pracy

- **Co dzieje się na rynku pracy?**
- **Jakie wymagania on stawia?**
- **Jaki rynek pracy mnie interesuje?**

Jedną z najważniejszych informacji o rynku pracy jest ta, że jest on zmienny więc od ludzi poszukujących zatrudnienia wymaga on aktywności, zaradności stałego rozwijania zasobu własnych kompetencji, wiedzy i umiejętności.

**Pomożesz dziecku podjąć właściwą decyzję,
towarzysząc mu w tym procesie. Rozmawiaj z nim
na tematy związane ze szkołami, światem
zawodów czy rynkiem pracy.**

**Nie koncentruj się tylko na gotowej
decyzji.**

**Słuchaj, co córka/syn ma do powiedzenia
i pomóż jej/mu zebrać potrzebne informacje.**

**Nie zostawiaj jej/jego samej/samego
z tą decyzją**

„Rób, co chcesz”

**ale nie bierz całej odpowiedzialności tylko
na siebie**

„Ja wiem lepiej, co ci się w życiu przyda”.

Nie bójcie się zmian.

Czasem „nietrafiona” decyzja owocuje doświadczeniami, które otwierają nowe możliwości.

Zainteresowanych poszukiwaniami zachęcam do odwiedzenia przykładowych stron

- <http://www.e-zamek.pl/>
- <https://mapakarier.org/paths>

Można się czegoś dowiedzieć, można się przetestować, można potraktować jak pomoc w podejmowaniu decyzji.

Życzę satysfakcjonujących decyzji!

Przygotowała **mgr Joanna Markefka**

Psycholog Powiatowej Poradni
Psychologiczno – Pedagogicznej
w Tarnowskich Górach

tel. kontaktowy: **32 285 43 67**